

Etusivu>Sinun oikeutesi>Alaikäisen oikeudet tuomioistuinkäsittelyssä**Alaikäisen oikeudet tuomioistuinkäsittelyssä**

Tanska

1. Lapsen oikeuskelpoisuus

Tanskassa asian vieminen oikeuden käsiteltäväksi edellyttää 18 vuoden ikää.

2. Mahdollisuus mukautettuihin menettelyihin

Tanskassa ei ole laitoksia, jotka olisivat erikoistuneet sellaisten rikosasioiden käsittelyyn, joihin liittyy lapsia rikoksen uhreina ja todistajina. Tällaisessa asemassa olevien lasten asioista vastaavat tavanomaiset poliisi-, syyttäjä- ja tuomioistuinpalvelut.

Tanskassa ei ole siviilioikeuden alalla laitoksia, jotka olisivat erikoistuneet käsittelemään lasten asioita siviilioikeudellisissa menettelyissä.

Tanskan oikeusjärjestelmä perustuu pääsääntöisesti siihen oletukseen, että tuomarit ja ulosottomiehet ovat oikeusalan "yleisosaajia". Näin ollen lapsia koskevissa menettelyissä ei ole mukana erikoistuneita tuomareita tai ulosottomiehiä.

Tuomioistuimilla on yleinen velvollisuus käsitellä asiat riittävän nopeasti.

Tanskan hallitus päätti vuonna 2013 vahvistaa lasten ja nuorten suojelua hyväksikäytöltä. Jos on syytä olettaa, että lapsi tai nuori tarvitsee erityistä tukea, kunnanhallituksen on varmistettava, että lapsen tai nuoren elinolosuhteet tutkitaan.

Tanskassa ei ole rikosoikeuden alan laitoksia, jotka olisivat erikoistuneet sellaisten asioiden käsittelyyn, joihin liittyy lapsia uhreina ja todistajina.

Tanskassa ilman huoltajaa olevia alaikäisiä pidetään erityisen haavoittuvassa asemassa olevana ryhmänä ja tässä asemassa olevien alaikäisten hakemusten käsittelyä varten on laadittu suuntaviivat.

Alaikäisiä kantajia edustavat siviilioikeudellisissa menettelyissä heidän vanhempansa tai huoltajansa, sillä alaikäiset eivät ole oikeustoimikelpoisia. Lapsilla, jotka kutsutaan todistajiksi siviilituomioistuihin, ei ole oikeutta pyytää maksutonta asianajajaa.

3. Monialaiset näkökohdat

Tanskan hallitus myönsi vuonna 2013 varoja aloitteille, joiden tavoitteena oli vahvistaa lasten ja nuorten suojelua hyväksikäytöltä. Yksi aloitteista oli perustaa 5 "lastentaloa", joiden toimialue kattaa kaikki Tanskan kunnat.

Lisäksi on perustettu yhteistyömekanismi, jolla tehostetaan aluehallinnon ja kuntien yhteistyötä vaikeissa konfliktitapauksissa.

4. Ammattilaisten kouluttaminen

Tuomioistuimen avustavat tuomarit osallistuvat pakollisille peruskursseille, joilla perehdytään muun muassa huoltajuustapausten käsittelyyn.

Tuomareiden osalta tämä aihe sisältyy yleensä erilaisiin kursseihin ja seminaareihin tarpeen mukaan.

Koulutus ei ole pakollista asianajajille, jotka edustavat lapsia siviilioikeudellisissa asioissa taikka rikos- tai hallinto-oikeudellisissa asioissa.

Valtakunnansyyttäjä järjestää aihetta koskevan seminaarin osana sellaisten syyttäjien täydennyskoulutusta, jotka ovat tekemisissä lasten kanssa oikeudenkäynneissä.

Tanskan hallitus tukee jatkuvasti kuntia niiden työssä, johon kuuluu asianmukaisten palvelujen tarjoaminen haavoittuvassa asemassa oleville lapsille, nuorille ja perheille. Tätä varten myönnetään vuosittain rahoitusta kuntien sosiaalityöntekijöiden jatkokoulutukseen.

5. Lapsen etu

Sosiaalipalveluja koskevan Tanskan lain mukaan kunta on velvollinen antamaan lapselle tarvittavaa tukea lapsen edun mukaisesti. Tukea on näin ollen mukautettava lapsen erityistilanteeseen ja -tarpeisiin, sitä on annettava varhaisessa vaiheessa ja jatkuvasti, jotta mahdolliset ongelmat voidaan mahdollisuuksien mukaan korjata lapsen kotona tai hänen välittömässä ympäristössään. Lisäksi tuen on perustuttava lapsen omiin voimavaroihin.

6. Lapsia koskevissa menettelyissä tehtyjen päätösten seuranta ja täytäntöönpano

Kun oletetusta rikoksesta ilmoitetaan poliisille, poliisilla on rikosoikeuden alalla yleinen velvollisuus antaa uhrille neuvontaa ja tietoa muun muassa oikeudesta oikeusapuun.

Täytäntöönpanotuomioistuimet panevat täytäntöön siviilituomiot, joissa kantajana on lapsi, tavanomaisten täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti. Kantajan asemassa olevat lapset eivät ole oikeustoimikelpoisia, minkä vuoksi heidän vanhempiansa tai holhoojiansa, jotka käyttävät kantajana olevan lapsen oikeuksia, on edustettava heitä.

Perheoikeudellisissa asioissa täytäntöönpanotuomioistuimet panevat täytäntöön lapsen huoltoa ja asuinpaikkaa koskevat tuomiot. Täytäntöönpanoa ei voida toteuttaa, jos lapsen psyykinen ja fyysinen terveys on vakavasti uhattuna.

7. Oikeussuojakeinojen saatavuus

Kun oletetusta rikoksesta ilmoitetaan poliisille, poliisilla on rikosoikeuden alalla yleinen velvollisuus antaa uhrille neuvontaa ja tietoa muun muassa oikeudesta oikeusapuun ja valitusten käsittelystä. Korvausvaatimukset voidaan käsitellä rikosoikeudenkäynnin aikana.

Lapsi voi olla kantajana, mutta koska häneltä puuttuu oikeustoimikelpoisuus, hän ei voi itsenäisesti saattaa asiaa kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi omissa nimissään.

Lapsi voi olla vastaajana, mutta lapsen vanhempien tai holhoojan on toteutettava kaikki menettelyyn liittyvät toimet hänen puolestaan.

Jokainen on velvollinen todistamaan oikeudenkäyntimenettelyssä, jos tuomioistuin kutsuu hänet todistajaksi. Velvollisuus koskee myös lapsia. Lapsi voi osallistua menettelyyn todistajana ilman vanhemman/holhoojan suostumusta.

Lapsi voi toimia kantajana ja vastaajana. Lapset eivät yleensä ole oikeustoimikelpoisia. Siksi heidän vanhempansa tai holhoojansa käyttävät kantajana tai vastaajana olevien lasten oikeuksia, myös valitusoikeutta, näiden puolesta.

8. Perhe-elämä

Ennen kuin adoptiota hakevat hyväksytään tuleviksi adoptiovanhemmiksi, yhteisneuvoston sihteeristö tutkii hakijat perusteellisesti. Tutkimuksen tulokset esitetään yhteisneuvostolle, joka päättää tutkimuksen perusteella, voidaanko hakijat hyväksyä tuleviksi adoptiovanhemmiksi.

Joulukuussa 2015 annettu Tanskan adoptiolaki mahdollistaa vain täysimääräisen adoption. Nykyisellään Tanskan adoptioista vastaava akkreditoitu elin tekee yhteistyötä ainoastaan sellaisten alkuperämaiden kanssa, jotka sallivat vahvat adoptiot.

Kansallisten adoptioiden osalta Tanskan adoptiolaissa todetaan, että kaikkien yli 12-vuotiaiden lasten on annettava hyväksyntä adoptiolleen.

Jos lapsi on alle 12-vuotias, viranomaisten on annettava tiedot lapsen suhtautumisesta adoptioon, sikäli kun lapsen kypsyys ja asian luonne sen sallivat.

Sosiaali- ja sisäministeri on vastuussa adoptiota koskevasta lainsäädännöstä.

Lapsiystävällinen oikeudenkäyttö Tanskassa (499 Kb)

Päivitetty viimeksi: 30/07/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.